

Vec C-299/19

**Zhrnutie návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 98 ods. 1
rokovacieho poriadku Súdneho dvora**

Dátum podania:

11. apríl 2019

Vnútroštátny súd:

Tribunale ordinario di Torino

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

9. marec 2019

Žalobkyňa:

Techbau SpA

Žalovaná:

Azienda Sanitaria Locale ASL

PRACOVNÝ DOKUMENT

Predmet konania vo veci samej

Žaloba podaná spoločnosťou voči miestnemu zdravotníckemu orgánu (orgán verejnej správy) na zaplatenie dlžných úrokov z omeškania podľa sadzby ustanovenej vnútroštátnym právnym predpisom v oblasti oneskorených platieb v obchodných transakciách (legislatívny dekrét č. 231/2002 alebo subsidiárne zákonník verejného obstarávania platný *ratione temporis*), ktorý uvedený orgán verejnej správy nepovažuje za uplatniteľný na prejednávajúcu vec, keďže zmluva so spoločnosťou, o ktorú ide, je zmluva o verejné dielo.

Predmet a právny základ prejudiciálnej otázky

Prejudiciálna otázka podaná v zmysle čl. 267 ZFEÚ, ktorej predmetom je možná nezlučiteľnosť legislatívneho dekrétu č. 231/2002, predovšetkým článku 2 ods. 1 písm. a) tohto dekrétu so smernicou 2000/35/ES, najmä s článkom 2 ods. 1 smernice, keďže z rozsahu pôsobnosti tohto dekrétu je vylúčené verejné obstarávanie prác podľa smernice 93/37/EHS.

Prejudiciálna otázka

Bráni článok 2 ods. 1 smernice 2000/35/ES vnútroštátnej právnej úprave, akou je článok 2 ods. 1 písm. a) legislatívneho dekrétu č. 231 z 9. októbra 2002, ktorý vylučuje z pojmu „obchodná transakcia“ – chápaná ako zmluva, „ktoré vedú výlučne alebo prevažne k dodávke tovaru alebo k poskytnutiu služieb za odplatu“ - a teda zo svojej pôsobnosti zmluvu o dielo, bez ohľadu na to, či ide o verejné obstarávanie alebo súkromné a konkrétne verejné obstarávanie prác podľa smernice 93/37/EHS?

Uplatňované ustanovenia práva Únie

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/35/ES z 29. júna 2000 o boji proti oneskoreným platbám v obchodných transakciách, predovšetkým článok 2.

Smernica Rady 93/37/EHS zo 14. júna 1993 o koordinácii postupov verejného obstarávania prác, predovšetkým článok 1.

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/7/EÚ zo 16. februára 2011 o boji proti oneskoreným platbám v obchodných transakciách, predovšetkým odôvodnenie 11.

Uvedené vnútroštátne predpisy

Decreto legislativo 9 ottobre 2002, n. 231, „Attuazione della direttiva 2000/35/CE relativa alla lotta contro i ritardi di pagamento nelle transazioni commerciali“ (legislatívny dekrét č. 231 z 9. októbra 2002 „o vykonávaní smernice 2000/35/ES z 29. júna 2000 o boji proti oneskoreným platbám v obchodných transakciách“; predovšetkým články 1 a 2)

Decreto legislativo 9 novembre 2012, n. 192, „Modifiche al decreto legislativo 9 ottobre 2002, n. 231, per l'integrale recepimento della direttiva 2011/7/UE relativa alla lotta contro i ritardi di pagamento nelle transazioni commerciali, a norma dell'articolo 10, comma 1, della legge 11 novembre 2011, n. 180“; (legislatívny dekrét č. 192 z 9. novembra 2012 „o zmenách legislatívneho dekrétu č. 231 z 9. októbra 2002 na účely vykonávania smernice 2011/7/EÚ o boji proti oneskoreným platbám v obchodných transakciách v plnom rozsahu na základe článku 10 ods. 1 zákona č. 180 z 11. novembra 2011), predovšetkým článok 1.

Decreto Legislativo 12 aprile 2006, n. 163, „Codice dei contratti pubblici relativi a lavori, servizi e forniture in attuazione delle direttive 2004/17/CE e 2004/18/CE“ (Legislatívny dekrét č. 163/2006 z 12 apríla 2006 – „Zákonník zadávania verejných zákaziek na práce, verejných zákaziek na dodávku tovaru a verejných zákaziek na služby, ktorým sa preberajú smernice 2004/17/ES a 2004/18/ES“).

Legge 30 ottobre 2014, n. 161, „Disposizioni per l'adempimento degli obblighi derivanti dall'appartenenza dell'Italia all'Unione europea - Legge europea 2013-bis“; (Pravidlá týkajúce sa dodržiavania povinností vyplývajúcich z členstva Talianska v Európskej únii – Európsky zákon 2013a“, predovšetkým článok 24).

Zhrnutie skutkového stavu a konania

- 1 Miestny zdravotnícký orgán v Alessandria (ďalej len: „ASL“) a Techbau S.p.A. (ďalej len: „Techbau“) 29. apríla 2010 uzatvorili zmluvu o zadaní zákazky vo výške 7 487 719,49 eura. Predmetom zmluvy je dodanie a vybavenie operačného traktu „na kľúč“ prostredníctvom modulárneho prefabrikovaného systému pre nemocnicu Santo Spirito v Casale Monferrato. V zmysle osobitných podmienok obstarávania služba poskytnutá podnikom spočíva v: dodaní operačného traktu pozostávajúceho zo 6 operačných sál, realizácii nosnej štruktúry, projektovaní vyhotoveného na základe technických špecifikácií uvedených v podkladoch ako i vo výkone všetkých stavebných prác, montážnych činností zariadení a prác súvisiacich s dodávkou.
- 2 ASL uhradil zmluvne dohodnutú sumu, ale s veľkým omeškaním v porovnaní s lehotami na úhradu stanovenými v osobitných podmienkach obstarávania. Spoločnosť Techbau stanovila výšku úrokov z omeškania, ktorú považuje za dlžnú v sume 197 008,65 eura a podala žalobu o zaplatenie tejto sumy.

- 3 Techbau žiada uložiť ASL povinnosť zaplatiť úroky z omeškania v sadzbe ustanovenej v legislatívnom dekréte č. 213/2002 vyčíslené vo vyššie uvedenej sume a subsidiárne podľa zákonníka o verejnom obstarávaní platného *ratione temporis* (teda podľa legislatívneho dekrétu č. 163/2006) vo výške 93 452,31 eura.

Základné tvrdenia účastníkov konania vo veci samej

- 4 ASL tvrdí, že zmluva so spoločnosťou Techbau je zmluva o verejné dielo, a preto nepatrí do rozsahu pôsobnosti legislatívneho dekrétu č. 231/2002.
- 5 Spoločnosť Techbau naopak tvrdí, že podľa kritéria prevahy (dohodnutú sumu možno pripísať v rozsahu 73 % k dodávke a v 27 % k službám) by sa mala verejná zákazka ako celok identifikovať ako zmluva na dodávku tovaru a služieb a tak by sa jednoznačne uplatnil legislatívny dekrét č. 231/2002.

Zhrnutie odôvodnenia návrhu na začatie prejudiciálneho konania

- 6 Vnútroštátny súd uvádza, že ASL konkrétne nespochybnil oneskorené platby, na ktoré poukazuje Techbau.
- 7 Pokiaľ ide o povahu zmluvy medzi stranami, podľa vnútroštátneho súdu ide o zmluvu na uskutočnenie prác a v tejto súvislosti pripomína ustálenú vnútroštátnu judikatúru v oblasti správneho práva, podľa ktorej ide o zmluvu o zadaní zákazky alebo o dielo, ak skutočným a prevažujúcim predmetom zmluvy je realizácia opus unicum a dodanie materiálu je jednoducho prvok v kontexte realizácie diela.
- 8 Okrem toho vnútroštátny súd poznamenáva, že na základe preskúmania osobitných podmienok obstarávania priložených k zmluve, ASL požiadal o výkon podstatných a osobitných zmien diela, čo je jasným znakom toho, že ide o zmluvu o dielo (alebo na práce).
- 9 Legislatívny dekrét č. 231/2002 je teda uplatniteľný na predmetnú zmluvu.
- 10 Legislatívnym dekrétom č. 231/2002 v znení platnom v čase skutkov sa do talianskeho práva preberá smernica 2000/35/ES.
- 11 Sporným bodom je obmedzenie rozsahu pôsobnosti uvádzaného dekrétu, najmä pokiaľ ide o predmet zmluvy.
- 12 Rozsah pôsobnosti legislatívneho dekrétu č. 231/2002 sa vzťahuje na „na všetky platby uskutočnené ako odplata za obchodné transakcie“ (článok 1 ods. 1), keď sa pod „obchodnými transakciami“ rozumejú „zmluvy, bez ohľadu na ich pomenovanie, medzi podnikmi alebo medzi podnikmi a orgánmi verejnej správy, ktoré vedú výlučne alebo prevažne k dodávke tovaru alebo k poskytnutiu služieb za odplatu“ (článok 2 ods. 1 písm. a).

- 13 Vnútroštátny súd poukazuje na rôzne vnútroštátne smerovania (dozorný orgán pre verejné práce, národný úrad boja proti korupcii, judikatúra) podľa ktorých legislatívny dekrét č. 231/2002 nie je uplatniteľný na zmluvu o dielo (bez ohľadu na to, či ide o verejné obstarávanie alebo súkromné) a zároveň uvádza, že s týmto názorom nesúhlasí.
- 14 Podľa vnútroštátneho súdu je tento názor nedostatočný, pretože jeho cieľom je vyvodit' význam výrazu „dodávka tovaru alebo poskytnutie služieb“ na účely obmedzenia rozsahu pôsobnosti legislatívneho dekrétu č. 231/2002 výlučne z jedného vnútroštátneho predpisu a bez zohľadnenia skutočnosti, že legislatívny dekrét č. 231/2002 sa má vykladať v zmysle, aký má výraz „dodávka tovaru alebo poskytnutie služieb“ v právnom poriadku Únie, keďže jeho funkciou je prebrať do talianskeho právneho poriadku smernicu 2000/35/ES.
- 15 Za týmto účelom vnútroštátny súd analyzuje smernicu 2000/35/ES a tvrdí, že pojem „poskytnutie služieb“ musí byť vykladaný samostatne v rámci smernice a v súlade s právom Únie na účely stanovenia, či doňho spadá alebo nespadá zmluva o dielo.
- 16 Vnútroštátny súd poznamenáva, že na definovanie pojmu verejný orgán sa v článku 2 ods. 2 citovanej smernice uvádzajú ďalšie smernice, najmä smernica 93/37/EHS, ktorá sa konkrétne týka verejných zmlúv na zhotovenie prác.
- 17 Podľa názoru vnútroštátneho súdu je zrejme, že neexistuje žiadny dôvod použiť pojem obstarávateľ stanovený v smernici 93/37/EHS, ak zmluva o dielo (alebo na práce) nie je súčasťou pojmu obchodná transakcia, ktorá je zameraná na „dodávku tovaru alebo poskytnutie služieb“ a teda aj na právnu úpravu o oneskorených platbách.
- 18 Vnútroštátny súd poukazuje aj na smernicu 77/388/EHS, ktorej článok 2 podriaďuje DPH „dodávku tovaru alebo služieb“ a na smernicu 2006/112/ES a zároveň uvádza, že nikto nikdy nespochybnil, že aj zmluva o dielo patrí do pôsobnosti DPH, zrejme ako poskytnutie služby.
- 19 Tieto argumenty podľa vnútroštátneho súdu vedú k tomu, že výklad článku 2 ods. 1 smernice v zmysle, že pojem „dodávka tovaru alebo poskytnutie služieb“ sa vzťahuje aj na zmluvu o dielo, bez ohľadu na to či, ide o súkromné obstarávanie alebo verejné a konkrétne na verejné obstarávanie prác v zmysle smernice 93/37/EHS, sa považuje za prijateľný.
- 20 Vnútroštátny súd preskúmava i smernicu 2011/7/ES, predovšetkým jej odôvodnenie 11 a vyvodzuje z neho, že potvrdzuje rozsah pôsobnosti právnej úpravy proti oneskoreným platbám v zmysle, že sa výslovne vzťahuje i na oblasti, ktoré hoci spadajú pod pojem „dodávka tovaru a poskytnutie služieb“, členské štáty môžu vylúčiť z vnútroštátnych právnych predpisov.
- 21 V prejednávanej veci, vzhľadom na to, že taliansky právny predpis, ktorým sa vykonáva smernica 2000/35/ES (t. j. legislatívny dekrét č. 192/2012), nezahŕňa

jasne aj zmluvu o verejné dielo do rozsahu pôsobnosti právnej úpravy o oneskorených platbách, nie je zlučiteľný s právom Únie.

- 22 Potom, ako sa proti Taliansku začalo konanie o porušení povinnosti (EU PILOT/5216/13/ENTR), Taliansko si splnilo svoju povinnosť zákonom č. 161 z 30. októbra 2014 (konkrétne článok 24), ktorý v článku 2 ods. 1 písm. a) obsahuje autentický výklad legislatívneho dekrétu č. 231/2002, z ktorého vyplýva, že viacej už nemôže byť sporným, že zmluva o dielo alebo na práce spadá do pôsobnosti právnej úpravy vyplývajúcej z práva Spoločenstva o oneskorených platbách.
- 23 Vnútroštátny súd však poukazuje na to, že keďže zákon 161/14 vykladá článok 2 ods. 1 písm. a) legislatívneho dekrétu č. 231/2002 ako nahradený článkom 1 ods. 1 písm. b) legislatívneho dekrétu č. 192/2012 a tento zákon neobsahuje presnú a výslovnú prechodnú úpravu, ktorou sa rozširuje pôsobnosť zákona na zmluvy uzavreté pred nadobudnutím účinnosti neskoršieho zákona, ktorý je predmetom výkladu, nie je jasné, či sa článok 2 ods. 1 písm. a) legislatívneho dekrétu č. 231/2002 uplatňuje na zmluvy o verejné dielo uzavreté pred 1. januárom 2013 (alebo výlučne na zmluvy uzavreté po nadobudnutí účinnosti legislatívneho dekrétu č. 192/2012 a teda po 1. januári 2013).
- 24 Za týchto okolností vnútroštátny súd na účely uplatnenia článku 2 ods. 1 písm. a) legislatívneho dekrétu č. 231/2002 v súlade s právom Únie považuje za nevyhnutné stanoviť, či sa pojem obchodná transakcia podľa smernice 2000/35/ES vzťahuje na zmluvu o dielo, bez ohľadu na to, či ide o verejné alebo súkromné obstarávanie a konkrétne na verejné obstarávanie prác podľa smernice 93/37/EHS.